

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 Iulie, 2026

Probă scrisă
PSIHOLOGIE

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÊTEL (60 punct)

A. Mutassa be a motiváció sajátosságait és szerepét a pszichés rendszer keretében az alábbi szempontok alapján:

- határozza meg és jellemezze általánosan **4 pont**
- a motiváció szerepe az olyan logikus-racionális kognitív folyamatokban, mint a gondolkodás, emlékezet és a képzelet **9 pont**
- a motivációnak az affektivitáshoz, mint stimuláló-energizáló mechanizmushoz viszonyított szerepe **3 pont**
- a motiváció szerepe az olyan szabályozó mechanizmusokban, mint a beszéd, a figyelem és az akarat **9 pont**
- a motiváció szerepe a személyiség dimenzióiban: dinamikai-energetikai, instrumentális-operacionális, szabályozó-produktív, átalakító-kreatív, kapcsolati-értékbeli. **5 pont**

B. Elemezze az alábbi szövegben taglalt pszichológiai kérdéskört:

„A figyelem a tudat megnyilvánulása, és nem lehet egyetlen konkrét pszichés folyamathoz kötni. Nem rendelkezik saját információs tartalommal, hanem mindegyik pszichés funkcióban egyaránt jelen van: az észlelésben, az emlékezetben és a gondolkodásban. A figyelem a tudatnak azon tulajdonsága, hogy fókuszál, hogy rendelkezzen egy központi régióval az észleltektől egészhez képest, amely periférikus pozíciót foglal el.”

(Andrei Cosmovici, *Psihologie generală*)

Az elemzés kidolgozásánál vegye figyelembe a következőket:

- nevezze meg a szövegben taglalt kérdéskört **4 pont**
- magyarázza meg a szövegbe foglalt három pszichológiai fogalom jelentését **6 pont**
- mutassa be két – két sajátosságát a magyarázott pszichológiai fogalmaknak **12 pont**
- érveljen a szöveg fő gondolata mellett. **4 pont**

Megjegyzés: Pontot ér a szaknyelv megfelelő használata (**2 pont**), valamint az elemzés kidolgozásának szerkezete- bevezető, tartalom, következtetés (**2 pont**).

II. TÊTEL (30 punct)

A. A következő szekvencia a *Pszichológia*, X. osztály (heti 2 órás időkeret) tantárgy tantervének része:

Competențe specifice	Conținuturi	
	Trunchi comun	Curriculum diferențiat
1.1. Identificarea proceselor psihice și caracterizarea rolului lor în evoluția personalității 1.2. Identificarea legăturilor între procesele psihice 2.1. Analizarea unor procese psihice pornind de la exemple concrete 2.2. Evaluarea caracteristicilor unor procese psihice, prin comparare și prin utilizarea unor instrumente adecvate de măsurare	I. Procese psihice și rolul lor în evoluția personalității ▪ Psihicul și caracteristicile acestuia ▪ Procese cognitive senzoriale - caracterizare generală	▪ Ipostazele psihicului (inconștient, subconștient, conștient) și relațiile dintre ele Sensațiile și percepțiile - Reprezentarea

(Programa școlară de psihologie, OMEC nr.4598/31.08.2004)

Tervezze meg táblázatos formában, az alábbi struktúra szerint, az adott szekvenciának megfelelő tanulási egységet, összesen 4 tanórára keretezve! A táblázatban egy-egy vízszintes vonallal különítse el egymástól a 4 tanórát és a kitöltő elemeket!

Tartalmak	Specifikus kompetenciák	Tanulási tevékenységek	Erőforrások	Értékelés
<i>[részletezze azokat a tartalmi összetevőket, melyek az egyes mozzanatok témáját képezik]</i>	<i>[jelölje meg a tantervben található sajátos kompetenciák sorszámát]</i>	<i>[az adott speciális kompetenciák kialakításához/fejlesztéséhez alkalmasak]</i>	<i>[nevezze meg a rendelkezésre álló időkeretet, felhasznált didaktikai eszközöket és osztályszervezési formákat]</i>	<i>[sorolja fel az alkalmazott értékelési módszereket, eszközöket vagy eljárásokat]</i>

B. Hasonlítsa össze két kiegészítő/alternatív értékelési módszert, figyelembe véve a következőket:

- nevezze meg a két kiegészítő/alternatív értékelési módszert;
- mutassa be a két kiegészítő/alternatív értékelési módszer sajátosságait;
- említsen meg a két értékelési módszer közötti két hasonlóságot, illetve két különbséget;
- sorolja fel mindkét módszer két- két előnyét az értékelési folyamat keretében;
- szemléltesse, hogyan értékelhető az A. pontban szereplő tantervrészben adott egyik sajátos kompetencia a bemutatott kiegészítő/alternatív módszerekkel!